KulturForum TürkeiDeutschland
Onur Başkanları: Günter Grass, Yasar Kemal

Kurumsal İşbirliği:
Yunanistan Türkiye Dostluk Girişimi
Onur Başkanları:
Mikis Theodorakis ve Zülfü Livaneli

aktuel

Haziran 2010

İstanbul'daki Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu'nda Günter Grass ve Yaşar Kemal, Osman Okkan'la (ortada) birlikte gerçekleştirdikleri söyleşide.

"AZINLIKLAR İÇİN YAZMAK"

Almanya Türkiye Kültür Forumu Onur Başkanları Günter Grass ve Yaşar Kemal Nisan ayında İstanbul'da bir sohbet toplantısında buluştu. Grass Türkiye'nin Ermeni sorunundaki tavrını eleştirdi ve Türkiyeli yazar Pınar Selek'le dayanışma içinde olduğunu bildirdi.

Nobel Edebiyat Ödülü kazanmış Alman yazarı Günter Grass, Nisan ayındaki İstanbul ziyaretinde açık bir dille Türkiye'yi tarihiyle yüzleşmeye ve Birinci Dünya Savaşı'nda yapılan katliam nedeni ile Ermenilerden özür dilemeye çağırdı. Grass, Almanya gibi Türkiye'nin de ağır bir tarihi yük yaşıdığını söyledi. 1970 yılında dönemin Almanya Başbakanı Willy Brandt'ın Varşova Gettosu Anıtı önünde diz çöküşünü hatırlattı ve Türkiye için de benzer bir jest yapmanın zamanının geldiğini belirtti. "Taraf" gazetesini ziyaretinde Grass, kendi deneyimlerinden ve Alman tarihinden, geçmişle yüzleşmek gerektiğini bildiği için Ermeni sorununa, bu vahşetin yükünü aşmak ve tekrarlanmasını önlemek için değindiğini anlattı. Dünyaca ünlü iki yazarın Kültür Forumu'nun girişimi ve Goethe Enstitüsü'nün "Türkiye'de Avrupa Edebiyatı - Avrupa'da Türk Edebiyatı" projesi çerçevesinde düzenlenen asıl buluşması Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu'nda, Osman Okkan'ın moderasyonuyla gerçekleştirildi. Grass, haftalık Ermeni gazetesi "AGOS"u da ziyaret ederek, 2007 yılında öldürülen gazeteci Dink'in dul eşi Rakel Dink ile görüştü. Alman büyükelçisinin yazlık rezidansında yapılan bir basın toplantısındaysa Grass, Almanya'da sürgünde yaşayan Türkiyeli sosyolog ve feminist Pınar Selek'le dayanışma içinde olduğunu açıkladı. Türkiye'de Selek, ömür boyu hapis cezası alma tehdidiyle karşı karşıya. 17 Nisan'da Bilgi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde de Grass, "Günter Grass: Çizimler ve Litografiler" adlı serginin açılışını yaptı. Grass, Nobel Barış Ödülü sahibi Yaşar Kemal'le en son 2009 Mayıs ayında Berlin Sanat Akademisi'nde bir sohbet toplantısında biraraya gelmişti.

Grass, Kültür Bakanı Günay'a Selek için imza listesini veriyor; sağda: Büyükelçi Dr. Cuntz.

İÇİNDEKİLER:

FİLM: "Dersim'in Kayıp Kızları" 5 Haziran'da Köln'de gösterime giriyor
GAZETECİLER PROGRAMI: Orhan Pamuk'la "Masumiyet Müzesi"nde
OKUMA: Sibylle Thelen ve Pınar Selek Stuttgart, Berlin ve Köln'de
SERGİ: "Yeni Memleketten Anılar" İstanbul'da açıldı

"HRANT DİNK CİNAYETİ DOSYASI"NA INTERMEDİA ALTIN KÜRE ÖDÜLÜ

Ödülü Hamburg'da Rakel Dink ve Osman Okkan aldı.

Ayrıntılar 2. sayfada

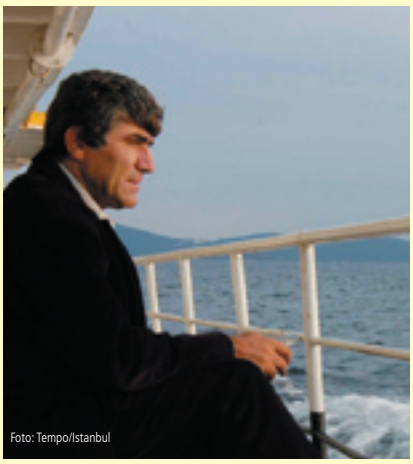

Foto: Tempo/Istanbul

BASIN DERLEMESİ GRASS VE KEMAL İSTANBUL'DA

"...Günter Grass İstanbul'da Türkiye'nin Ermenilere yönelik işlenen suçların adını koymasını talep etti. Buna yanıt şaşırtıcıydı: Objektif bir tartışma..."

Michael Martens, F.A.Z.

"...Bu gezi öncesinde bir gazeteciden ilham almıştı. Grass, Erich Friedler'in "Aghet - Bir soykırım" adlı filmini izlemişti. (...) İstanbul'da Grass, bu filmin reddedilemeyecek belgeler ortaya koyduğunu söyledi. 'En iyisi, Türk televizyonlarının bu filmi göstermesi olurdu.' Gerçeklerin kabul edilmesi, olayların adının konması ve olana üzülmek. Grass'ın Türklere tavsiye ettiği üç ayaklı tavır buydu..."

Michael Thumann, Die Zeit

"...Grass'a göre, bir yazarın çoğunluğun değil, azınlığın görüşünü dile getirmesi gerekli. Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Alman yazar ayrıca, edebiyatın görevinin geçmişi devamlı gözönüne sermek olduğunu da vurguladı..."

TRT

Habertürk

DİNK FİLMİNE ALTIN ÖDÜL

Osman Okkan ve Simone Sitte'nin "Hrant Dink Cinayeti Dosyası - Türkiye'de Ermeniler" adlı belgesel filmi Mayıs ayında Hamburg'da yapılan 11. WorldMedia Festivali'nde Intermedia Altın Küre Ödülü'ne layık görüldü.

Ödül törenine, 2007 yılında vurulan Ermeni gazeteci Hrant Dink'in dul eşi Rakel Dink ve Osman Okkan katıldı. Kuzey Ren Vestfalya Film Vakfı'nın teşvikiyle çekilen filmi ARTE kanalı ilk kez 24 Mart 2009 tarihinde yayınladığı "Türkiye'nin AB Rüyası ve Ermeni Sorunu" adlı programda gösterdi. WDR ve ARTE'nin ortak yapımı olan belgesel, filmpool GmbH ve Türkiye Almanya Kültür Forumu'nun işbirliğiyle çekildi ve tüm dünyada çeşitli festivallerde ve özel gösterilerde izlendi. Film yakında WDR ve Phoenix'de de gösterilecek.

Rakel Dink (sağda) ve Osman Okkan, Festival Başkanı Cora Chinbuah. Foto: Kemal Doğan

"İKİ TUTAM SAÇ" - İLK DERSİM FİLMİ

Nezahat Gündoğan'ın **"İki Tutam Saç - Dersim'in Kayıp Kızları"** adlı belgesel filmi, 70 yıldan fazla bir süre önce, 1937-38 askeri harekâtının hemen ardından Türk askerlerinin kaçırdığı Kürt-Alevi kızlarının acılı hikâyesini anlatıyor. Bu kızlar yatılı okullara ya da subay ailelerinin yanına yerleştirilmiş ve zorla çalıştırılmıştı. Bir yandan da, 1923'te kurulan Türk ulusal devletinin ilkelerine uygun şekilde Türk ve Sünni bir eğitim almışlardı. Günümüze kadar resmi Türk tarihi, 30'lu yıllarda Dersim'de yaşananları da, Ermeni sorunu gibi sessizlikle geçiştiriyor. Film, **5 Haziran'da** ilk kez Köln'de, **saat 14.00'te**, Im Mediapark 1, 50670 Köln adresindeki **Cinedom**'da gösterime girecek. Türkiye Almanya Kültür Forumu'nun desteğiyle gösterenler: Türkiye Almanya İnsan Hakları Derneği (TÜDAY), Almanya Alevi Cemaati ve Avrupa Dersim Dernekleri Federasyonu. **Bilet siparişi için: 0221 / 94 98 56 29**

Medya

Orhan Pamuk'la "Masumiyet Müzesi" şantiyesinde. Foto: Sedat Mehder

ORHAN PAMUK'LA İSTANBUL'DA

Bu yıl Türkiye'ye düzenlenen gaazeteci gezisinin starı Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Orhan Pamuk'tu. Almanya'dan gelen gazeteciler ayrıca Ankara, Diyarbakır, Midyat ve Hasankeyf'te görüşmeler yaptı.

Alman-Türk Gazeteci Programı'na katılanlar bu yıl Orhan Pamuk'u, inşaatı devam eden "Masumiyet Müzesi"nde ziyaret ederek, kendisiyle edebiyat ve kurgu üzerine sohbet etme ve ondan Nisan ayında İstanbul'da Günter Grass'la buluşması hakkında bilgi alma fırsatı buldu. Alman gazete, radyo ve televizyonlarından 16 gazeteci, 2010 Kültür Başkenti'nde haftalık Ermeni gazetesi "AGOS" ve günlük "Cumhuriyet" gazetesi çalışanlarıyla konuştu. Ankara'da, TBMM'de, bağımsız milletvekili Ufuk Uras, BDP milletvekili Sırrı Sakık, Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, AB'den sorumlu Devlet Bakanı Egemen Bağış, Enerji Bakanı Taner Yıldız ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'le görüşen grup, Diyanet İşleri Başkanlığı'nı ziyaret etti ve Almanya Büyükelçisi Dr. Eckart Cuntz tarafından kabul edildi. Grup Diyarbakır'da Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir'le görüştü. Mardin, Midyat ve Hasankeyf'te ise Süryani cemaati temsilcilerinden bilgi aldı. Gazeteciler Programı 2005 yılından beri Türkiye Almanya Kültür Forumu ve Robert Bosch Vakfı tarafından düzenleniyor. Gelecek programa katılmak isteyenler aşağıdaki adrese başvurabilir: **journalistenprogramm@das-kulturforum.de**

TBMM'de, Enerji Bakanı Taner Yıldız'la buluşma (sağdan ikinci; onun solunda Ufuk Uras). Foto:

2010 Gazeteciler Programı katılımcıları KESK Haber Sen sendikası temsilcileriyle, Foto: KF

Ekip üyeleri: Miriam Reer, Beate Klammt, Sarina Strumpen, Daniel Grütjen, Dorte Huneke.

Fotolar: Franz von Bodelschwingh

GEZİCİ SERGİ BERLİN - İSTANBUL

İki dilde açılan **"Yeni Memleketten Anılar"** sergisinin açılışına İstanbul ve Berlin'den birçok konuk katıldı. Açılışta Jan Senkyr (Konrad Adenauer Vakfı Türkiye Temsilciliği), Dorte Huneke (Türkiye Almanya Kültür Forumu), Joachim Hecker (Almanya İstanbul Başkonsolosluğu) ve Özcan Tokel (Beyoğlu Belediye Başkanı) birer konuşma yaptı. Daha sonra yapılan ve Dilek Zaptçıoğlu'nun yönettiği bir açık oturumda Çiğdem Akkaya (İstanbul'daki Geri Dönüşçüler Buluşması'nın kurucusu), Altun Aktürk (Berlin'den bir Türkiyeli göçmen), Hannelore Fischer-Azrak (İstanbul'dan bir Alman göçmen) ve Sarina Strumpen (sergiyi düzenleyen ekibin üyesi) Alman ve Türk göçlerinin farklarını ve benzerliklerini tartıştı. Sergi açılırken ayrıca bir katalog ile "İstanbul'da Alman Kadınları" (Yapımcılar: Dorte Huneke, Naomi Steuer) ve "Berlin'de Türk Kadınları" (Yapımcılar: Tülay Dikenoğlu, Sarina Strumpen) adlı iki film de yayınlandı. Türkiye Almanya Kültür Forumu'nun bir projesi olan bu sergiyi Devlet Bakanı Prof. Dr. Maria Böhmer'in himayesinde Daniel Grütjen, Dorte Huneke, Kristina Kamp-Yeni, Beate Klammt, Mona Marweld-Engin ve Sarina Strumpen hazırladı. Sergiyi Konrad Adenauer Vakfı Türkiye Temsilciliği, Goethe Enstitüsü birçok başka örgüt ve kuruluş destekledi.

İstanbul'daki Teutonia salonlarındaki vernisaj

Sergi takvimi:
7 Haziran: İzmir Goethe Enstitüsü
29 Haziran: Ankara Goethe Enstitüsü
2010 Sonbaharı: Antalya Üniversitesi
2010/2011: Berlin Kreuzberg Müzesi
2011 İlkbaharı: Köln

Okuma ve sergi

TÜRKİYE'DE ERMENİ SORUNU

17 Haziran, saat 19.00'da Sibylle Thelen, "Türkiye'de Ermeni Sorunu" adlı kitabından bazı bölümler okuyacak (Klaus Wagenbach Yayınevi, 2010). Aynı zamanda Stuttgarter Zeitung gazetesi editörü olan yazar, konu hakkındaki bilimsel araştırmaların vardığı aşamayı toparlıyor ve kurbanların uzun süre görmezden gelinen öykülerinin ne etki yaptığını inceliyor.

Okumanın ve **Papaz Dr. Diradur Sardaryan** ile **Osman Okkan**'ın katılacağı bir sohbet toplantısının ardından, **9 Temmuz** tarihine kadar gezilebilecek olan **"Hrant Dink. Yaşamı ve Eserleri"** adlı fotoğraf sergisinin açılışı yapılacak.

Sibylle Thelen 19 Mayıs'ta Stuttgart'ta Papaz Dr. Diradur Sardaryan, Murad Bayraktar (WDR) ve **Karl-Heinz Meier-Braun (SWR)** ile birlikte katıldığı bir sohbet toplantısında kitabını tanıttı.

Yer: **Lew Kopelew Forum**
Neumarkt 18a, 50667 Köln
www.kopelew-forum.de

Düzenleyen: **Köln Hrant Dink Forumu**
www.hrantdinkforum.de

"SULTANIN BURNU" KÖLN'DE

Kültür Forumu tarafından düzenlenen ve Köln Belediyesi ile Friedrich Ebert Vakfı tarafından desteklenen karikatür sergisi "Sultanın Burnu" Temmuz sonundan Ağustos ortasına kadar Köln Belediyesi'nin Spanische Bau salonlarında gösterilecek. ■

ALTAN GÖKALP'E VEDA

1942 yılında İzmir'de doğan, Nobel Ödülü sahibi Yaşar Kemal'in ve Zülfü

Foto: Cumhuriyet

Livaneli'nin yakın arkadaşı, edebiyat bilimcisi, Türkolog ve sosyal antropolog Prof. Dr. Altan Gökalp, 20 Nisan'da öldü. Gökalp, kurulduğu tarihten beri Türkiye Almanya Kültür Forumu'nun yanında yeraldı. Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS) Türkoloji Bölümü'nün ve Berlin'deki Centre Marc Bloch enstitüsünün uzun yıllardan beri müdürü olan Gökalp, Alevilik ve Bektaşi hareketi hakkında birçok kitap yazdı. Yaşar Kemal'in romanlarını Fransızcaya çevirdi. Son olarak "Harem, Mitler ve Gerçek" adlı kitabı ve Louis Bazin'le birlikte yaptığı "Dede Korkut" efsanesinin çevirisi yayınlandı. Gökalp, Mayıs başında, Yaşar Kemal ve uluslararası üne sahip daha başka şahsiyetlerin de katılımıyla Paris'te toprağa verildi. ■

ERDOĞAN PAPANDREOU VE THEODORAKIS'İ ZİYARET ETTİ

Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan Mayıs ayında Yunanistan Devlet Başkanı Andreas Papandreou'yu ziyaret etti. İki günlük ziyareti sırasında dünyaca

Foto: ntvmsnbc

ünlü Yunan sanatçısı Mikis Theodorakis'le de buluştu. Theodorakis, Zülfü Livaneli'yle birlikte Türkiye-Yunanistan Dostluk Girişimi'nin kurucularından. ■

ASLI ERDOĞAN'A ÖDÜL

Türk yazar Aslı Erdoğan ("Kırmızı Pelerinli Kent", Türk Kitaplığı, Unionsverlag), Mayıs ayında saygın Sait Faik Edebiyat Ödülü'nü aldı. ■

Aslı Erdoğan'a Sait Faik Ödülü'nü Yaşar kemal verdi.
Foto: Radikal

PINAR SELEK BERLİN VE KÖLN'DE

Türkiyeli sosyolog ve yazar Pınar Selek, 2 Haziran, saat 20.30'da Berlin-Neukölln'deki "Dil ve Okuma Haftası" çerçevesinde gazeteci Mely Kıyak'la Türkiye'de demokrasi ve insan haklarını tartışacak. Toplantıyı Kemal Hür yönetecek. Yer: Cafe Hopferle, Karl-Marx-Str. 131-133. Temmuz ayında da Pınar Selek'le Köln'deki Literaturhaus'ta bir toplantı düzenlenmesi planlanıyor. **www.pinarselek.com** ■

KÜNYE:
BU SAYIYA KATKIDA BULUNANLAR: Murad Bayraktar, Dorte Huneke, Osman Okkan (V.i.S.d.P.), Cem Sey
SAYFA DÜZENİ: Tim Fischer | **İLETİŞİM:** Niederichstr. 23 | D-50668 Köln | Tel.: +49 221 120 90 680 | Faks: +49 221 13 92 903
EMAİL: redaktion@das-kulturforum.de | **İNTERNET:** www.das-kulturforum.de